

kirken havde Krav paa en Gang at faa denne Ordning, og jeg ventede, at man fra Kirkens og dens Embedsmænds Side vilde finde, at det var en for Kirken meget heldig Ordning, en Ordning af saa megen Vægt, at den lille Ulempe, der kunde følge deraf, at et Bispeembede henstod med forsvaerlig Konstitution, var saa ringe i Forhold til det, Kirken vandt ved den nævnte Ordning, at det ikke kunde have nogen Betydning.

Jeg skal dernæst gaa over til at omtale den finansielle Situation og da særlig de Udtalelser, vi hørte fra det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgekreds (J. C. Christensen), der kom til det Resultat, at der ikke vilde være noget i Vejen for at anvende et Beløb af 5 Millioner Kr. til Skattelettelser for Skatteyderne. Han henviste i saa Henseende til, at Statsregnskabet for 1884—1885 paa §§ 4 og 5 havde en Indtægt af 45,600,000 Kr. og for 1898—99 af 62,400,000 Kr., saaledes at denne Indtægt er vokset med 16,800,000 Kr., altsaa en meget betydelig Stigning. Jeg indrømmer selvfølgelig det ærede Medlem, at denne Stigning er til Stede, og at den endogsaa i og for sig er betydelig, men jeg vil gøre opmærksom paa en Ting, som jeg synes man skal iagttage ved saadanne Sammenstillinger, og som for Resten allerede er bleven antydet af det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgekreds (Ellinger), og det er den, at Folketallet er vokset og vokset betydeligt i den mellemliggende Periode. Naar der er Spørgsmaal om en Stigning af de indirekte Afgifter, har netop Hensynet til Folketallet overordentlig megen Vægt, thi det er jo en given Ting, at de indirekte Afgifter bør vokse med Indbyggerantallet, og hvis de ikke gøre det, er der en Tilstand til Stede, som er en Tilbagegang. Folketallet er i Perioden fra 1884—85 til 1898—99 vokset med 14 pCt., og vil man tage dette med i Beregningen, bliver Stigningen af de indirekte Afgifter eller Afgifterne paa §§ 4 og 5 i det hele taget at nedsætte med 5,300,000 Kr., saaledes at der kun kommer til at foreligge en virkelig Stigning af ca. 11 Millioner Kr. Imidlertid er dette jo kun en ganske ensidig Betragtning, idet man udelukkende har set paa Indtægten, men ud fra Indtægterne alene kan man ikke slutte til, hvad man kan undvære eller ikke, thi i saa Henseende spille ogsaa Udgifterne en meget væsentlig Rolle, og da det ærede Medlem nu har henvist til Finansaaret 1884—85, har jeg foretaget en Opgørelse efter den samme

Form som den, jeg foretog ved Fremsættelsen af Budgettet i Aar, nemlig en Sammenstilling af de ordinære Udgifter, saaledes at jeg paa § 9 tager Indtægterne under I, II og III med — altsaa Forbrug af Aktiverne, Kautionssummer og Bestillingsmænds Alderdomsforsørgelse — og paa Udgiftssiden tager § 26 med samt § 27 I, Afdrag paa Statsgælden. Naar man gør dette, stiller Forholdet sig saaledes, at der i Regnskabsaaret 1884—85 var en Indtægt af 57 Millioner og en Udgift af 43,5 Millioner Kr., altsaa en Forskel af 13,5 Millioner Kr.; i 1898—99 var den tilsvarende Indtægt 71,2 Millioner, medens Udgiften var 59,8 Millioner, saaledes at der bliver en Forskel af 11,9 Millioner Kr. Der er saaledes i den Aarrække, jeg her taler om, en Tilbagegang i den nævnte Forskel af 1,6 Millioner Kr.; Indtægten er forøget med 14,2 Millioner Kr. eller med 25 pCt.; Udgiften er forøget med 15,8 Millioner eller 36 pCt., og Indtægtsoverskuddet, om jeg maa bruge denne Betegnelse, er altsaa formindsket med 1,6 Million Kr. eller med 13 pCt. Som ærede Medlemmer ville se, faar man saaledes et ganske andet Billede ud af Tallene, naar man gør sine Undersøgelser fuldstændige; man kommer nemlig til det Resultat, at vi ganske vist have en Stigning og det en væsentlig Stigning i Indtægterne, men at vi have en endnu større Stigning af de ordinære Udgifter, og at der saaledes i Virkeligheden foreligger en Tilbagegang i den finansielle Status. Naar der er Spørgsmaal om, hvor meget vi kunne undvære til Overførelse til Skattelettelse, maa man jo se paa det Overskud, jeg her har for Øje ved de Sammenstillinger, som jeg har gjort mellem Regnskaberne for 1884—85 og 1898—99, altsaa det Indtægtsoverskud, der fremkommer ved fra de ordinære Indtægter at drage de ordinære Udgifter, men Spørgsmaalet bliver saa tilige, hvilken Brug man har for dette Indtægtsoverskud, og det er det, der et det afgørende. Man maa altsaa nøje overveje, om man kan undvære noget af det Indtægtsoverskud, man saaledes har for Tiden, til de ekstraordinære Udgifter, man har paa § 27 II, III. Dette er et rent Skøn og kan ikke lade sig beregne, navnlig tror jeg ogsaa, at den Beregning, som det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgekreds (Bojsen) opstillede, hvorved han søgte at udrede et Resultat ved at betragte Formuefremgangen, ikke er nogen rigtig Vej at gaa; thi der kommer endnu et Spørgsmaal til, det gælder jo nemlig om ikke blot at have Formue til Forbrug til